

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/182/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119203144
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8119203144.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. I. Y., L.. XX.X.XXXX a mal. G. Y., L.. X.X.XXXX, obaja trvale bytom u matky, zastúpených v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., pochádzajúcich z rodičov Ľ. Y., L.. XX.X.XXXX, trvale bytom P. XX, zastúpenej v konaní JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou v Prešove, Slovenská 69 a C. Y., L.. XX.X.XXXX, trvale bytom P. XX, zastúpeného v konaní JUDr. Martinom Staroňom, advokátom v Prešove, Hlavná 89, o určenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 27P/42/2019-287 zo dňa 30.6.2021, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. o neurčení výživného za obdobie od 14.2.2019 do 21.2.2020.
- II. V prevyšujúcej časti výrok o neurčení výživného zrušuje a konanie zastavuje.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je návrh matky na zvýšenie výživného od 14.2.2019 do vykonateľnosti výroku o výživnom.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.: „I. výživné za obdobie od 14.2.2019 do 11.3.2021 pre mal. I. Y., nar. XX.X.XXXX a mal. G. Y., nar. X.X.XXXX zo strany otca sa n e u r č u j e ,

II. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 24CoP/97/2020-224 zo dňa 25.2.2021 bol potvrdený rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o zvýšení výživného a bol zrušený rozsudok v časti zamietnutia návrhu matky na zvýšenie výživného od 14.2.2019 do vykonateľnosti výroku o výživnom a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia bola vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Opätovným dokazovaním mal súd preukázané, že v súčasnej dobe otec plní vyživovaciu povinnosť v súlade s rozhodnutím krajského súdu. V rozhodnom období poukazoval na účet matky, respektíve maloletej G. sumu 200 Eur mesačne, pričom v priebehu konania tvrdil, že to bolo výživné pre deti, ktoré označoval v poznámke rodina-deti, následne, keďže to bolo namietané matkou, v súčasnej dobe táto poznámka je uvedená v banke ako výživné pre deti. Doposiaľ otec okrem platenia výživného platí poplatky spojené s bývaním, elektrinu, vodu a kúrenie, čo potvrdila aj matka, ktorá však namietala použitie všetkých finančných prostriedkov, ktoré boli zaslané na jej účet pre maloleté deti, nakoľko z týchto finančných prostriedkov uhrádzala aj niektoré spoločné výdavky do domácnosti, a to v sume 50 Eur mesačne. Tieto svoje tvrdenia však v priebehu konania nepreukázala, uvádzala, že to boli

výdavky na hygienické potreby, pomôcky, potreby do záhrady, respektíve krmivo pre mačku a aj keď preukázala rukou písaný výpis výdavkov, ide o dôkazy, ktoré súd nemal podložené platbami zo strany matky, preto súd nemohol takéto rukou písané výdavky považovať za skutočne preukázané výdavky maloletých detí, respektíve celej rodiny. Z výpisu z účtu matky boli zistené ako debetné položky iba výbery z bankomatu, kreditné položky boli zistené najmä príspevkov na stravu obom maloletým deťom, prídavky na deti, rovnako príjem matky od zamestnávateľa, ako aj kreditný obrat ohľadom dopravného pre maloleté deti. Aj keď súd uveril tvrdeniam matky, že výživné, ktoré jej otec poukazoval na deti, nemuselo byť použité výlučne v prospech maloletých detí a časť týchto výdavkov hradila matka aj zo svojich finančných prostriedkov, avšak aj keď zakupovala hygienické potreby alebo čistiace prostriedky, tieto boli použité pre celú rodinu, teda aj pre maloleté deti, ktoré rovnako žili v spoločnej domácnosti. Zo strany matky nebola uvedená ani jedna konkrétna položka, ktorú by vynaložila z finančných prostriedkov, ktoré jej odovzdal otec, na iné potreby ako na potreby maloletých detí, preto nebolo možné konkrétne sumy odpočítať z položky, ktorú otec poukazoval na účet ako výživné pre deti a súd mal za to, že finančné prostriedky, ktoré boli na účte matky, táto mohla použiť výlučne pre deti a následne, pokiaľ aj mala nedostatok finančných prostriedkov na potreby pre všetkých, ktorí žili v spoločnej domácnosti, mohla požiadať otca maloletých detí, keďže v tom čase boli manželia, aby prispieval aj na potreby do domácnosti. Ak by takéto príspevky neučinil, mohla ho následne žiadať o priznanie manželského výživného, pokiaľ nebola schopná zo svojho príjmu tieto výdavky uhrádzať. Zároveň súd poukazuje na to, že rodičia žili v spoločnej domácnosti v rozhodnom období ako manželia, pričom každého príjem bol spoločným príjmom do rodiny, výdavky sa uhradili spoločne. Pokiaľ matka požiadala otca, aby prispieval nad rámec na výživu detí, keďže z výdavkov, ktoré jej otec ponúkol, nedokázala uhradiť tieto výdavky, otec jej začal prispievať osobitne výživným pre deti. Keďže nebolo možné presne vyčíslieť, akou mierou sa otec podieľal na výživnom pre deti a akou na ďalších potrebách do domácnosti, pričom otec tvrdil, že finančné prostriedky, ktoré posielal na účet, boli výlučne pre deti, nebolo možné presne určiť výšku výživného, akou otec na deti prispieval, preto nebolo možné ani určiť doplatok na výživnom. Okrem toho otec prispieval na deti aj ďalšími platbami, a to cestovným a stravným. Z jeho výpisu z účtu je zjavné, že prispieval aj potravinami do domácnosti, ktoré aj keď matka namietala, že vzhľadom na zdravotné problémy u detí, nemohli tieto potraviny jesť, túto skutočnosť opäť súd nemal preukázanú ani jedným z rodičov. Súd konštatuje, že je veľmi obtiažne určiť presné výdavky pre deti a oddeliť ich od výdavkov do domácnosti, keďže vtedy manželia žili spolu, spoločne sa starali o deti, mali rozdelené platby, keďže otec platil bývanie, zakupoval nejakú stravu, rovnako matka zakupovala stravu a tiež platila určité výdavky maloletých detí. Z tohto pohľadu súd mal za to, že obaja rodičia sa v tomto období podieľali na spoločných výdavkoch a je veľmi obtiažne presne určiť, akou mierou sa kto podieľal na nich zo svojho príjmu. Súd mal jednoznačne preukázané, že otec platil na každé dieťa po 100 Eur mesačne, platil im v určitom období aj cestovné a stravné, platil výdavky spojené s bývaním, pričom matka nepreukázala žiadne nadštandardné konkrétne výdavky, ktoré uhradila z finančných prostriedkov, ktoré jej zasielal otec. Keďže nebolo možné presne určiť, vyšpecifikovať sumu, akou sa otec podieľal zo svojho finančného príspevku na výživu detí, akou na domácnosť, pričom sám tvrdil, že to bolo výlučne výživné pre deti, súd má za to, že svoju vyživovaciu povinnosť si riadne plnil, aj nad rámec sumy, ktorú posielal na účet, preto súd výživné z jeho strany v rozhodnom období, to je od podania návrhu do vykonateľnosti rozsudku krajského súdu neurčil. Súd má za to, že si svoju vyživovaciu povinnosť plnil podľa svojich schopností a možností a s prihliadnutím na to, že v tom čase bol nezamestnaný a až následne sa zamestnal.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

III. Obsah odvolania matky

5. Proti rozsudku podala odvolanie matka z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP). Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že zaviazá otca zaplatiť dlžné výživné na obe deti od 14.09.2019 do 21.02.2020. Uviedla, že ani otec nespochyboval, že matka potreby do domácnosti financuje. Samotný otec mal za to, že aj na tieto náklady prispel v rámci sumy 200 Eur, ktorú matke zasielal. Platbu sám označil „rodina - deti“, teda aj týmto vyjadril účel uvedenej platby, že nešlo len o platbu pre deti, ale o príspevok na úhradu nákladov celej rodiny. Pokiaľ matka tvrdila, že zo sumy, ktorú jej otec posielal, predstavuje suma 50 Eur výdavky na hygienu, či údržbu domu, túto sumu považuje za primeranú. Otec stravu pre I. a G. platil len od februára 2019 do júna 2019, rovnako tak cestovné. Od júla 2019 sa o stravu oboch detí starala len matka. Od septembra zanikla možnosť bezlepkového stravovania v škole, preto kompletne stravovanie (vrátane obedov) zabezpečovala výlučne matka. Je pravdou, že zo strany školy bola matke vyplácaná dotácia na stravovanie vo výške 1,20 Eur denne, avšak táto, vzhľadom na cenu bezlepkových potravín, pokrývala hodnotu obedov len v minimálnej miere. Nie je

zrejme, prečo pred vykonateľnosťou rozsudku by malo byť výživné len vo výške po 100 Eur na dieťa, a prečo po vykonateľnosti už zvýšené. Z odôvodnenia nie je zjavná žiadna skutočnosť, ktorá by takéto rozlíšenie odôvodňovala. Je akceptovateľné, aby výživné za rôzne obdobia bolo určené rôzne, takéto rozlíšenie však musí byť odôvodnené konkrétnymi skutkovými zisteniami. Pokiaľ súd poukázal na to, že otec bol v tom čase nezamestnaný a až následne sa zamestnal, to nemožno absolútne zohľadniť. V prvom rade poukazujeme na to, že obdobie, kedy sa otec zamestnal, nekorešponduje s dátumom vykonateľnosti rozsudku. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že otec pôvodne pracoval pre spoločnosť J., s.r.o., kde dosahoval príjem 1.000 Eur mesačne. Nebolo z jeho strany preukázané, že by mal nejaké zdravotné problémy, pre ktoré by túto prácu ďalej nemohol vykonávať. Od marca 2019 bol dokonca úplne bez príjmu. Na prvom stretnutí rodičov v rámci cochemskeho modelu dňa 05.04.2019 uviedol, že mu bola ponúknutá práca za 400-500 Eur mesačne, ale za takúto sumu nebol ochotný pracovať. Preto radšej zostal úplne bez akéhokoľvek príjmu. Otec sa tak dobrovoľne vzdal príjmu, pričom matka poukazovala aj na to, že otec je vlastníkom stavebných strojov (UNC, AVIE) ktorými si môže zabezpečiť príjem na to, aby mohol platiť vyššie výživné. Zároveň v tom čase predal pozemky za sumu 8.000 Eur. Máme preto za to, že nebol zo strany súdu žiaden dôvod na to, aby výživné za obdobie od 14.02.2019 do vykonateľnosti rozsudku bolo určené len vo výške po 100 Eur (ak by sme aj akceptovali, že celá suma, ktorou otec prispieval, by bola započítaná na výživné). Súd výrokom rozhodol, že výživné neurčuje od 14.02.2019 do 11.03.2021. Podľa odôvodnenie (bod 22) výživné neurčil od podania návrhu do vykonateľnosti rozsudku krajského súdu. Podľa doložky právoplatnosti pôvodný prvoinštančný rozsudok nadobudol vykonateľnosť 21.02.2020. Súd teda nemohol rozhodovať o výživnom za obdobie po 21.02.2020, keďže o výživnom za toto obdobie už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom krajského súdu, sp. zn. 24CoP/97/2020.

6. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Poukázal na to, že účastníci konania žili v rozhodnom období v spoločnej domácnosti ako manželia, pričom otec najskôr dával matke finančné prostriedky na ruku v hotovosti, následne, keďže medzi nimi dochádzalo k nezhodám ohľadom preukázateľnosti týchto finančných prostriedkov, jej ich začal poukazovať na ňou určený účet. Okrem sumy 200,- EUR hradil celej rodine v celom rozsahu náklady na bývanie, zabezpečoval údržbu rodinného domu, robil celorodinné nákupy, a pokiaľ to bolo možné a zo strany štátu nezačali byť hradené školské obedy, hradil mal. deťom stravu a cestovné, pričom cestovné bolo následne, ako ho otec zakúpil mal. deťom, zo strany školy preplácané ako návratka dopravného na účet určený matkou.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

7 Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté rozhodnutie postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že rozsudok súdu je vecne správny a v časti je dôvodný postup podľa § 389, ods. 1 CSP.

8. Matka v odvolaní namieta záver súdu o neurčení výživného v rozhodnom období, ktorý súd oprel o skutočnosť, že otec prispieval na mal. deti sumou 100 Eur mesačne, navyše platil výdavky spojené s bývaním, cestovné a stravné. Ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, rodičia maloletých detí v čase podania návrhu a v čase rozhodnom pre určenie výživného žili v spoločnej domácnosti ako manželia a obaja sa podieľali na uspokojovaní potrieb rodiny podľa svojich možností a schopností. Otec uhrádzal výdavky na elektrinu, plyn, palivové drevo, vodu (vid' čl. 59), matka uhrádzala poplatky na krúžky, školské pomôcky a iné výdavky. Obaja rodičia podľa ich vyjadrení zakupovali potraviny a uhrádzali bežné výdavky spojené s chodom domácnosti. Otec navyše posielal matke 200 Eur mesačne na pokrytie výdavkov detí a rodiny. Vykonateľnosťou rozsudku súdu prvej inštancie otec uhrádza výživné vo výške určenej súdom. Námetka matky, že súd neodôvodnil, prečo považoval výživné, ktoré otec v tom období uhrádzal matke vo výške 100 Eur na každé dieťa za primerané a neodôvodnil, prečo počnúc vykonateľnosťou rozsudku je výživné vyššie je nedôvodná, vzhľadom k tomu, že súd zobral do úvahy okrem poukazovanej sumy aj iné plnenia, ktoré otec realizoval v rozhodnom období (vid' bod 22. odôvodnenia). Je zrejme, že otec v rozhodnom čase žil s deťmi v spoločnej domácnosti a podieľal sa na výkone osobnej starostlivosti, ktorú je pre potreby určenia výživného potrebné považovať za formu plnenia vyživovacej povinnosti. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že vzhľadom na plnenia poskytované otcom v súvislosti s uhrádzaním potrieb maloletých detí v rozhodnom období, nie je určenie výživného namieste.

9. Matka v odvolaní súdu vytýka nesprávne určenie dátumu, do ktorého súd o výživnom za obdobie od podania návrhu do vykonateľnosti rozsudku rozhodoval. Ako už bolo uvedené v uznesení odvolacieho

súdu č.k. 24CoP/97/2020-224 zo dňa 25.2.2021, v zmysle ust. § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú predbežne vykonateľné ich doručením, pričom rozhodnutie o výživnom je vykonateľné, kým odvolací súd nezruší takýto rozsudok. Rozsudok okresného súdu č.k. 27P/42/2019-156 zo dňa 28.1.2020 bol účastníkom doručený a stal sa vykonateľný dňa 21.2.2020. Odvolací súd tento rozsudok nezrušil, tým pádom ani jeho rozhodnutie nemalo vplyv na vykonateľnosť výroku o výživnom. Je dôvodná odvolacia námietka, že súd v napadnutom rozsudku časovo limitoval obdobie, za ktoré rozhodoval o výživnom do 11.3.2021, čo je v rozpore s dátumom vykonateľnosti výroku o výživnom. Týmto postupom bola za obdobie od 21.2.2020 do 11.3.2021 vytvorená prekážka rei iudicatae, keďže za toto obdobie už existuje právoplatná súdna úprava, založená rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 27P/42/2019-156 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 27P/42/2019-156. Preukázateľne nastali skutočnosti, ktoré majú za následok zastavenie konania podľa § 161 C.s.p. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie v tejto časti zrušil a konanie zastavil postupom podľa § 389, ods. 1 CSP, písm. a).

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).